

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3E(α)

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 17 Μαΐου 2020

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α.** Λ
- β.** Λ
- γ.** Σ
- δ.** Λ
- ε.** Λ
- στ.** Σ

A2.

- 1.** Α, Δ, Στ
- 2.** Β, Γ, Ε

A3. Α

ΘΕΜΑ Β

B1. Το περιβάλλον διακρίνεται σε φυσικό και κοινωνικό. Το φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνει τον ατμοσφαιρικό αέρα και τη θερμοκρασία. Το κοινωνικό περιβάλλον την κατοικία και την εργασία.

ΣΗΜ. Ο μαθητής μπορεί να αναφέρει από το βιβλίο οποιοδήποτε παράγοντα που περιλαμβάνεται στο φυσικό ή κοινωνικό περιβάλλον.

B2. Ατμοσφαιρική ρύπανση: Ατμοσφαιρική ρύπανση είναι η αλλοίωση της σύστασης του αέρα από την παρουσία ουσιών (στερεών, υγρών, αερίων), οι οποίες μπορεί να είναι μεγάλες συγκεντρώσεις των ιδίων των συστατικών του ατμοσφαιρικού αέρα (CO₂) ή ουσιών ξένων προς αυτόν.

Αλλοίωση τροφίμων: Αλλοίωση τροφίμων θεωρείται η μεταβολή της σύστασης των τροφίμων, με αποτέλεσμα να γίνονται ανθυγιεινά και να επηρεάζεται η θρεπτική αξία και η όψη τους.

Ατμοσφαιρική πίεση: Είναι η πίεση που ασκούν τα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας στα κατώτερα στρώματα της.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3E(α)

- B3.** SO₂, CO, CO₂, Υδρογονάνθρακες, O₃, Ατμοσφαιρικά σωματίδια, αιθάλη (καπνός)
- B4.** Χωριστικά είναι τα δίκτυα στα οποία υπάρχουν δύο δίκτυα υπονόμων, για τα νερά της βροχής και ένα για τα υγρά απορρίμματα. Αυτά είναι πολυέξοδα, αλλά καλύτερα από υγιεινής πλευράς.

ΘΕΜΑ Γ

- Γ1. α)** Ο άνδρας εμφάνισε θερμοπληξία, η οποία προκύπτει όταν ο οργανισμός αδυνατεί να αποβάλλει τη θερμότητα (υψηλή θερμοκρασία του αέρα, υψηλή σχετική υγρασία και ακινησία του αέρα). Στο συγκεκριμένο άτομο σημαντικό ρόλο έπαιξε η ηλικία του καθώς οι ηλικιωμένοι και τα βρέφη χάνουν τη θερμορυθμιστική τους ικανότητα.
- β)** Τα προληπτικά μέτρα για τη θερμοπληξία είναι:
1. Να αποφεύγεται η βαριά σωματική εργασία και το βάδισμα στον ήλιο
 2. Τα γεύματα να είναι μικρά και ελαφριά Να αποφεύγονται οι λιπαρές τροφές και να προτιμώνται τα φρούτα και τα λαχανικά. Να γίνεται κατανάλωση άφθονου νερού και χυμών φρούτων. Εάν η εφίδρωση είναι μεγάλη, να προστίθεται στο φαγητό επιπλέον αλάτι.
 3. Να αποφεύγεται η κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών.
 4. Τα ενδύματα να είναι ανοικτού χρώματος, ελαφριά, βαμβακερά και άνετα.
 5. Να χρησιμοποιούνται γυαλιά ηλίου και καπέλο.
 6. Να γίνονται πολλά χλιαρά μπάνια κατά τη διάρκεια της ημέρας.
 7. Να αποφεύγονται τα ταξίδια σε ώρες με υψηλή θερμοκρασία.
 8. Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα βρέφη και στους ηλικιωμένους.
- γ)** Ο άνθρωπος ζει σε περιοχές, όπου δεν υπάρχουν μεγάλες διακυμάνσεις της θερμοκρασίας. Διατηρεί τη θερμοκρασία του σώματος του σταθερή ανεξάρτητα από τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος. Αυτό επιτυγχάνεται με το θερμορυθμιστικό κέντρο, που βρίσκεται στον υποθάλαμο του εγκεφάλου, και με μηχανισμούς, όπως η αγγειοδιαστολή (διεύρυνση των τριχοειδών του δέρματος), αύξηση της εφίδρωσης, όταν υπάρχουν στην ατμόσφαιρα υψηλές θερμοκρασίες και η αγγειοσυστολή) και αύξηση των καύσεων, όταν έχουμε χαμηλές θερμοκρασίες.
- δ)** Η θερμότητα αποβάλλεται με αγωγή, μεταφορά, εξάτμισή ιδρώτα, ακτινοβολία.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓΛ3Ε(α)

- Γ2.** Παραδείγματα βιταμινών των τροφίμων είναι η βιταμίνη C που καταστρέφεται από το οξυγόνο που προκαλεί οξείδωση και η ριβοφλαβίνη που υπάρχει στο γάλα και καταστρέφεται από τη συντήρηση του σε υψηλές θερμοκρασίες.
- Δ1.**
- α)** Ο κάθε μικροοργανισμός διακρίνεται από ένα διάστημα το οποίο μεσολαβεί από τη μόλυνση μέχρι την εκδήλωση συμπτωμάτων. Αυτός ο χρόνος ονομάζεται χρόνος επώασης. Σύμφωνα με το διάγραμμα που περιγράφει τη θερμοκρασία του σώματος του Κώστα παρατηρούμε ότι η θερμοκρασία αυξάνεται αφού έχουν προηγηθεί 2 ημέρες από τη μόλυνση. Γνωρίζουμε ότι ο χρόνος επώασης για τον ιό της γρίπης είναι 1-3 ημέρες, άρα ο Κώστας έχει μολυνθεί από τον ιό της γρίπης. Αντίθετα, για το βακτήριο της σαλμονέλας ο χρόνος επώασης είναι 8-48 ώρες. Έτσι, παρατηρώντας το Διάγραμμα Β που περιγράφει τη θερμοκρασία του σώματος της Γεωργίας φαίνεται ότι εμφανίζεται πυρετός 12 ώρες μετά τη μόλυνση. Άρα, η Γεωργία έχει μολυνθεί από το βακτήριο της σαλμονέλας.
- β)** Η Γεωργία είναι πιθανό να εκδηλώσει ναυτία, έμετο, κοιλιακά άλγη, διαρροϊκές κενώσεις, που σε μερικές περιπτώσεις είναι βλεννοαιματηρές. Ο Κώστας ρίγη, κακουχία, μυϊκούς πόνους, πόνους στις αρθρώσεις και συμπτώματα στο αναπνευστικό σύστημα.
ΣΗΜ: ο μαθητής/τρια πρέπει να αναφέρει μόνο 2 συμπτώματα ανά ασθένεια
- γ)** Ο ιός της γρίπης που μόλυνε τον Κώστα μεταδίδεται με τα σταγονίδια και έχουν μεγάλη ευαισθησία σ' αυτήν τα παιδιά, οι υπερήλικες, οι καρδιοπαθείς, οι νεφροπαθείς κ.λπ. Αντίθετα, οι πηγές μόλυνσης για τη σαλμονέλα που μόλυνε τη Γεωργία είναι τα ακάθαρτα νερά, που βρίσκονται κοντά σε υπονόμους, τα θαλασσινά μύδια, το κρέας πουλερικών και τα αυγά τους, οι ασθενείς και οι μικροβιοφορείς..
- δ)** Πρωτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της ασθένειας. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί ο εμβολιασμός, όπου ο άνθρωπος εμβολιάζεται για να προστατευθεί από τις αντίστοιχες ασθένειες. Για τον ιό της γρίπης ο εμβολιασμός είναι ένα από τα σπουδαιότερα προληπτικά μέτρα, γίνεται το φθινόπωρο και διαρκεί ένα χρόνο. Άρα ο Κώστας θα μπορούσε να είχε αποφύγει τη νόσο.
- Δ2.** Επίπτωση είναι ο αριθμός των νέων κρουσμάτων της νόσου που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Επιπολασμός είναι το σύνολο των κρουσμάτων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Είναι σαν να φωτογραφίζουμε τον πληθυσμό και βλέπουμε ποιο είναι το σύνολο των κρουσμάτων, παλαιών και νέων. Επομένως, η πρόταση αναφέρεται στα νέα κρούσματα που εμφανίστηκαν το 2019, άρα πρόκειται για περιγραφή της επίπτωσης της νόσου.